

Hur länge får man köra bil? (av Per Aspeli, 2024-09-01)

Staten och läkarna anser att alltför många med demens kör bil. Två trafikolyckor med förare på 80 resp. 84 år gjorde att frågan blev aktualiserad. Fakta från försäkringsbolagens statistik visar att trafikolyckorna är lägsta vid 75 år, och att en 90-åring inte är farligare än en 35-åring. Flest återkall av körkort sker i åldersgruppen 20-30 år. T ex under 2017-2019 omkom årligen 91 st äldre förare.

Större orsak till olyckor är förarens oplanerade körsätt och minskad hänsyn till tillåten högsta hastighet och vädrets inverkan. Varje dag då jag åker E18 genom Karlskoga blir jag omkörd trots att jag håller mig inom maxhastigheten 60 km/timmen. Många använder inte blinkers i rondellerna eller annorstädes. Trafiken ställer stora krav på att du reagerar snabbt och korrekt vid bilkörning.

Transportstyrelse har tagit fram en broschyr som vänder sig till dej som

- har en närstående som har en sjukdom (som påverkar bilkörning)
- har en närstående vars beteende får dig att fundera på hans lämplighet att köra bil
- har fått reda på att något hänt din närstående i trafiken
- diskuterar inom familjen om närstående är lämplig att köra bil.

Broschyr, sök på: Äldre och bilkörning – information och vägledning för närstående.

Exempel på varningstecken:

- köra nära och över mittlinjen utan synbar anledning, försämrad syn, trött-dåsig
- kör ofta vilse, visar ökad irritation vid bilkörning och reagerar för sent
- glömmer var bilen parkerats, glömmer tider, förlägger saker, försämrat minne
- glömmer blinkers, växlar fel – motorn rusar, ser varningsskyltar alltför sent.

Sverige har inga krav på medicinska kontroller från viss ålder av körkortsinnehavare, men läkaren har en plikt att anmäla till Transportstyrelsen den som inte uppfyller medicinska kraven för körkort. Man kan själv på egen begäran begära få sitt körkort ogiltigt, eller avstå från att fortsätta köra bil. Argument för att sluta köra bil är att bilen tjänat ut, kört prickfritt i 50 år och sluta innan det händer något, ny bil kostar. Ansöka och anlita Färdtjänst eller åka kollektivt.

Fyra mediciner som påverkar bilkörning (kontakta din läkare om du är osäker på påverkan):

- bensodiazepiner (behandling t ex mot ångest, sömnlöshet)
- antihistaminer (kan ge dåsig, suddig syn, hallucinationer)
- antidepressiva läkemedel (kan ge dåsig, behandling av sömnlöshet)
- antiseptiska (kan ge dåsig, förvirring eller yrsel, minnesförlust eller minskad koncentration).

Grovt rattfylleri om alkoholkoncentrationen, över 1,0 promille eller 0,5 milligram i utandningsluften. Bestraffas med fängelse i högst 2 år. Rattfylleri, över 0,1 promille ger böter eller fängelse max 6 månader.

Bankerna försöker bromsa bedrägerierna genom särskilt sparkonto med 3 dagars utbetalningsfördröjning, sänka beloppsgränsen för överföring, avaktivera utlandsbetalningar och bara tillåta kortköp inom Norden. SEB har även infört dubbelsignering. Handelsbanken har infört beloppsgräns för Swish. Man kan också införa en beloppsgräns för hur mycket man kan överföra per dag från eget konto till något annat. Kolla med din bank så att Du får dessa skydd.